

Sygn. akt I ACa 1625/17

Sygn. akt I ACz 2163/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Baran
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.) SSO del. Izabella Dyka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paulina Klaja

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa A.-bis Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko W. K. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 21 lipca 2017 r. sygn. akt I C 166/15

oraz zażalenia pozwanego W. K. (1) od postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 września 2017 r. w przedmiocie sprostowania tego wyroku

- 1. w uwzględnieniu zażalenia pozwanego uchyla postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 września 2017 r.;**
- 2. oddala obydwie apelacje;**
- 3. koszty postępowania odwoławczego wzajemnie znosi.**

SSA Grzegorz Krężolek SSA Barbara Baran SSO del. Izabella Dyka

Sygn. akt : I ACa 1625/17

I ACz 2163/17

UZASADNIENIE

A. – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani W. K. (1) oraz S. C. (1) zobowiązani są solidarnie zapłacić na jej rzecz kwotę 566.700 zł wraz z odsetkami w terminach i od sum częściowych szczegółowo określonych w żądaniu oraz koszty procesu.

Uzasadniając żądanie wskazała, iż w dniu 27 grudnia 2011r sprzedała na rzecz pozwanych, stanowiący odrębną nieruchomość lokal użytkowy, położony w K. przy ul. (...).

Kupujący pozwani, pozostający w związku małżeńskim, zobowiązali się część umówionej ceny sprzedaży w kwocie 160.000 zł brutto zapłacić do 30 czerwca 2012r, a pozostałą, w wysokości 504.200 zł brutto do 30 listopada 2012 r.

Ze swojego obowiązku wywiązali się jedynie w niewielkiej części, płacąc spółce zbywcy 97.500 zł.

Pozostała część ceny jest przedmiotem żądania pozwu. Ponieważ obowiązek zapłaty ceny został stwierdzony w akcie notarialnym obejmującym czynność sprzedaży lokalu, należność ta jest dochodzona w postępowaniu nakazowym.

Przed wydaniem nakazu, strona powodowa zmodyfikowała żądanie w zakresie sposobu naliczenia należności odsetkowej, wnosząc o solidarne jej zasądzenie od pozwanych w następujący sposób ;

- od 145.500 zł od dnia 2.07.2012 r. do 19.02.2013 r.
- od 132.50 zł od dnia 20.02.2013 r. do 26.02.2013 r.,
- od 127.500 zł od dnia 27.02.2013 r. do 28.02.2013 r.,
- od 122.500 zł od dnia 1.03.2013 r. do 4.03.2013 r.,
- od 112.500 zł od dnia 5.03.2013 r. do 12.03.2013 r.,
- od 102.500,00 zł od dnia 13.03.2013 r. do 14.03.2013 r.,
- od 92.500,00 zł od dnia 15.03.2013 r. do 24.03.2013 r.,
- od 87.500 zł od dnia 25.03.2013 r. do dnia zapłaty, oraz
- od 504.200 zł od dnia 1.12.2012 r. do dnia zapłaty

W dniu 12 września 2014 r., Sąd Okręgowy w Kielcach wydał nakaz zapłaty w którym nakazał pozwanym W. K. (1) i S. C. (1), aby zapłacili solidarnie na rzecz A. – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., kwotę dochodzona pozwem oraz odsetki liczone w sposób wynikający ze zmodyfikowanego żądania jak również koszty procesu, w kwocie 7.217 zł

Pozwani, kwestionując nakaz w całości, domagali się jego uchylecia i oddalenia powództwa, przy obciążeniu spółki kosztami postępowania.

W swoim stanowisku zarzucili, że dochodzona pozwem wierzytelność spółki (...) wobec nich nie istnieje albowiem została zaspokojona zarówno przez wpłaty dokonane przelewami lub gotówką, jak również przez dokonanie kompensat jej części z wierzytelnościami jakie pozwany W. K. (1) miał wobec powódki.

Przyznając, że na podstawie umowy z dnia 27 grudnia 2011r nabyli od spółki lokal użytkowy przy ul. (...) w K. za cenę 664 200 zł, twierdzili, że uzgodniona cenę zapłacili wpłacając gotówką 43.000 zł 29 lutego 2012 r., a także przelewami na konto: 40.000 zł 30 marca 2012 r., 45.000 zł 12 kwietnia 2012 r., 14.500 zł 24 kwietnia 2012 r., 450 zł 27 kwietnia 2012r, gotówką : 94. 632, 64 zł 15 czerwca 2012 r., 38.900 zł 30 czerwca 2012 r., 28.088,68 zł 6 listopada 2012 r., kolejnymi przelewami na konto spółki : 46.000 zł 14 grudnia 2012 r., 13.000 zł 20 lutego 2013 r., 5.000 zł 27 lutego

2013 r., 5.000 zł 1 marca 2013 r., 10.000 zł 5 marca 2013 r., 450 zł 8 marca 2013 r., 10.000 zł 13 marca 2013 r., 10.000 zł 15 marca 2013 r., 5.000 zł 25 marca 2013 r. oraz 3.000 zł 25 marca 2013 r.

Część należności powódki została ponadto skompensowana z wierzytelnościami W. K. (1) wobec spółki z tytułu nagrody jubileuszowej, w wysokości - 109.269,15 zł - oraz z tytułu zadatku wynikającego z umowy przedwstępnej z dnia 5 stycznia 2013 r. - 142.909,52 zł.

Pozwani twierdzili również, że w bilansie spółki (...) na dzień 30 czerwca 2013 r., wierzytelność obecnie dochodzona pozwem nie była ujęta jako jej należna, co powiązaniu z innymi faktami, w tym w szczególności z tym, za jaką cenę sprzedane zostały udziały w spółce kolejnym ich właścicielom [30 000 zł], wzbudza wątpliwości co do tego czy wierzytelność ta rzeczywiście istniała i może być skutecznie wobec pozwanych dochodzona.

W reakcji na to stanowisko strona powodowa ograniczyła żądanie pozwu, domagając się ostatecznie zasądzenia od pozwanych na jej rzecz solidarnie kwoty 547 800 zł oraz odsetek od następujących kwot i terminów:

- od 105.050 zł od dnia 2.07.2012 r. do dnia 19.02.2013 r.,
- od 92.050 zł od dnia 20.02.2013 r. do dnia 26.02.2013 r.,
- od 87.050 zł od dnia 27.02.2013 r. do dnia 28.02.2013 r.,
- od 82.050 zł od dnia 1.03.2013 r. do dnia 4.03.2013 r.,
- od 72.050 zł od dnia 5.03.2013 r. do dnia 7.03.2013 r.,
- od 71.600 zł od dnia 8.03.2013 r. do dnia 12.03.2013 r.,
- od 61.600 zł od dnia 13.03.2013 r. do dnia 14.03.2013 r.,
- od 51.600 zł od dnia 15.03.2013 r. do dnia 24.03.2013 r.,
- od 43.600 zł od dnia 25.03.2013 r. do dnia zapłaty, oraz
- od 540.200 zł od dnia 1.12.2012 r. do dnia zapłaty.

Modyfikację tę spółka uzasadniała faktem, że analiza dokumentów finansowych potwierdziła, iż na poczet ceny nabycia lokalu W. K. (1) i S. C. (1) zapłacili ogółem 116.400 zł. Wpłaty dokonywane były w następujących kwotach i terminach: 40.000 zł - 30.03.2012 r., 14 500 zł - 24.04.2012 r., 450 zł - 27.04.2012 r., 13.000 zł - 20.02.2013 r., 5.000 zł - 27.02.2013 r., 5.000 zł - 1.03.2013 r., 10.000 zł - 5.03.2013 r., 450 zł - 8.03.2013 r., 10.000 zł - 13.03.2013 r., 10.000 zł - 15.03.2013 r., 5.000 zł - 25.03.2013 r., 3.000 zł - 25.03.2013 r.

Powódka, przecząc argumentacji powodów przedstawionej w zarzutach podnosiła, że W. K. (1), będąc prezesem zarządu A. (...) oraz jej udziałowcem, wielokrotnie dokonywał wpłat i wypłat. Nie dotyczyły one rozliczeń z tytułu zakupu lokalu o który chodzi w sporze.

Podkreślała, że decydujący głos w sprawach spółki należał uprzednio do pozwanego oraz do jego ojca, S. K., będącego prokurentem, którzy w porozumieniu działali na szkodę spółki.

Zaprzeczyła także temu, aby była zobowiązana wobec pozwanego z tytułu wierzytelności, które uznawał on za podlegające potrąceniu z niezapłaconą w inny sposób częścią ceny za lokal użytkowy.

W toku postępowania W. K. (1) sformułował kolejne zarzuty potrącenia wobec wierzytelności dochodzonej przez spółkę, które, jego zdaniem, tym bardziej uzasadniały ocenę pozwanych, iż roszczenie powódki jest nieusprawiedliwione.

Pierwszym z nich , sformułowanym w piśmie z dnia 4 maja 2016 r., objął wierzytelność w kwocie 174.000 zł wymagalnej na dzień 1 czerwca 2013 r .

Jak twierdził , pierwotnie służyła ona wobec powódki R. Z., który w dniu 24 października 2011 r. pożyczył spółce kwotę 100.000 zł z terminem spłaty w dniu 25 stycznia 2012 r, powiększoną o odsetki wynoszące 7.000 zł.

Łącznie do spłaty przypadła kwota 107.000 zł. Wierzytelność została zabezpieczona hipoteką umowną w wysokości 180.000 zł na nieruchomości pożyczkobiorcy – lokalu użytkowym położonym w budynku przy ul. (...) w K.. Kolejnymi aneksami do umowy strony przedłużyły termin spłaty pożyczki do dnia 31 grudnia 2012 r., określając odsetki umowne w wysokości 2 % miesięcznie. Następnie od lutego 2012 r.; zwiększyły kwotę pożyczki o 50.000 zł, do sumy głównej 150.000 zł, ustalając odsetki płatne od marca 2012 r. w wysokości 3.000 zł miesięcznie. Równocześnie przedłużyły termin spłaty pożyczki do 31 maja 2013 r., ustalając, że zadłużenie z tytułu odsetek na koniec grudnia 2012 r. wynosi 9.000 zł.

Wierzytelność tę wobec spółki nabył od pożyczkodawcy - ojciec pozwanego S. K., na podstawie umowy sprzedaży z dnia 29 lipca 2013 r. w formie aktu notarialnego wraz z zabezpieczającą ją hipoteką.

Z kolei umową 4 maja 2016 r. , zawartą w formie pisemnej z notarialnie poświadczonymi podpisami, W. K. (1) nabył te wierzytelność od ojca , w wysokości należności głównej 150 000 zł , wraz z odsetkami i zabezpieczeniem rzeczowym , by w dniu następnym złożyć wobec powodowej spółki oświadczenie o jej potrąceniu z wierzytelnością z tytułu części ceny nabycia lokalu przy ul. (...) w K.. Oświadczenie to miało charakter warunkowy , odnosząc się do wierzytelności wzajemnej spółki (...) tylko w takim zakresie , w jakim uzna ją za istniejącą i służącą powodce, Sąd rozstrzygający stron.

Kolejny zarzut potrącenia , który zgłosił pozwany obejmował jego wierzytelność wobec powódki w kwocie 247.871,23 zł , wymagalnej na dzień 27 grudnia 2011 r.

Miała ona być stwierdzona w tytule wykonawczym- wyciągu z listy wierzytelności- wraz z odpisem postanowienia o zatwierdzeniu układu i tekstem układu, który A. – (...) zawarła z wierzycielami , a jednym z nich był W. K. (1). Obejmowała ona , według pozwanego, należność główną w kwocie 89.740 zł oraz odsetki ustawowe obliczone od poszczególnych 18 rat wierzytelności, w łącznej (...) 158.131,23 zł.

Podobnie jak poprzednio, oświadczenie o potrąceniu miało charakter warunkowy.

Kolejną wierzytelnością wzajemną , która pozwany zgłosił do potrącenia z należnością dochodzona pozwem była ta , która w jego ocenie służyła mu wobec A. – (...), w kwocie 107 000 zł , wymagalnej z dniem 6 listopada 2016r wynikając ze spłaty pożyczki jakiej dokonał z własnych środków , zaspakajając dług spółki wobec R. Z. z tytułu pożyczki na kwotę 100 000 złotych , która wraz z odsetkami miała być zwrócona do dnia 5 stycznia 2012r. Tym samym, jak twierdził , jego pretensja finansowa wobec spółki ma swoją podstawę w przepisach o bezpodstawnym wzbogaceniu.

W ramach obrony przez roszczeniem powódki pozwany podniósł ponadto zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia, powołując się na art. 554kc i argumentując , iż przedmiotem działalności spółki, w czasie gdy miała miejsce transakcja nabycia lokalu użytkowego w K. , był obrót nieruchomościami i ich najem.

W. K. (1) odwoływał się także , w ramach swojego stanowiska do faktu , że D. L. (1) , pełniąc przez krótki czas funkcję prezesa zarządu A. - (...) zobowiązała się do spłaty wszystkich zobowiązań jakie wobec kontrahentów ma powódka ale także tych , które obciążają wobec niej jej wspólników.

Odnosząc się do tych zarzutów strona powodowa zakwestionowała istnienie tych wierzytelności , które pozwany zgłosił do potrącenia ,a ustosunkowując się do oświadczenia D. L. twierdziła , iż oświadczenie to może być traktowane jako przejecie długu[a nie zwolnienie z niego , co sugerował pozwany] dla którego skuteczności prawnej wymagana jest

zgoda spółki jako wierzyciela . W warunkach, gdy zgoda taka nie została przez powódkę udzielona , oświadczenie to pozbawione jest znaczenia dla oceny roszczenia , którego dochodzi przeciwko pozwanym.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2017r , Sąd Okręgowy w Kielcach :

- utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 12 września 2014 r, sygn. akt I Nc 105/14, w części dotyczącej kwoty 408.167,36 zł oraz należności odsetkowej liczonej jako odsetki ustawowe od kwot :

- 13.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 20 lutego 2013 r,

- 5.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 27 lutego 2013 r,

- 5.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 1 marca 2013 r,

- 10.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 5 marca 2013 r,

- od 450 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 8 marca 2013 r,

- od 10.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do dnia 13 marca 2013 r,

- od 10.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 15 marca 2013 r,

- od 5.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 25 marca 2013 r,

- od 3.000 zł od dnia 1 grudnia 2012 roku do 25 marca 2013r, a także co do kosztów zastępstwa procesowego,

w pozostałej części uchylił nakaz ,

umorzył postępowanie w części dotyczącej kwoty 18.900 zł , i w pozostałym zakresie oddalił powództwo[pkt I] ponadto ,

- nakazał pobrać od pozwanych W. K. (1) i S. C. (1) solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 2.041 zł , tytułem kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

S. K., reprezentując Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) - spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w K. , w dniu 27 grudnia 2011r sprzedał na rzecz S. C. (1) i W. K. (1), stanowiący odrębną nieruchomość – lokal użytkowy położony w K. przy ul. (...) (...), dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Strony ustaliły cenę sprzedaży na kwotę 664.200 zł brutto. Część ceny tj. 160.000 zł miała zostać zapłacona do dnia 30 czerwca 2012 r., a pozostała, w kwocie 504.200 zł w terminie do 30 listopada 2012 r.

Z umówionej ceny nabywcy wpłacili na rzecz powódki kwotę 116.400 zł. Wpłaty dokonywane były w następujących kwotach i terminach: 40.000 zł -30 marca 2012 r., 14.500 zł – 24 kwietnia 2012 r., 450 zł – 27 kwietnia 2012 r., 13.000 zł – 20 lutego 2013 r., 5.000 zł – 27 lutego 2013 r., 5.000 zł – 1 marca 2013 r., 10.000 zł – 5 marca 2013 r., 450 zł – 8 marca 2013 r., 10.000 zł – 13 marca 2013 r., 10.000 zł – 15 marca 2013 r., 5.000 zł oraz 3 000 zł – 25 marca 2013 r.,

Ponadto w dniu 12 kwietnia 2012 r. W. K. (1) przelał na rzecz powódki kwotę 45.000 zł, a pozwana S. C. (1) w dniu 15 czerwca 2012r kwotę 94 632, 64 zł , wykorzystując w tym celu część środków pozyskanych przez jej męża z kredytu.

Jak wynika z dalszej części ustaleń w regulaminie powodowej spółki od 1994 r., przewidziane były nagrody jubileuszowe dla pracowników, jednakże do 2004 r., nie były one wypłacane.

W 2004 r., W. K. (1) złożył wniosek o wypłatę nagrody w wysokości 10.000 euro, za okres 1993-1998, co zaakceptował jego ojciec S.. Nagroda nie została jednak wypłacona.

W dniu 15 czerwca 2007 r., prezes zarządu spółki wydał zarządzenie o utworzeniu rezerwy na fundusz nagród jubileuszowych w wysokości 50.000 euro.

Miały być wypłacane w odstępach miesięcznych lub kwartalnych od 1 lipca 2007 r. do 30 czerwca 2008 r. W grudniu 2007 r. zwiększono pulę nagród jubileuszowych o 6.000 euro.

Z uwagi na dobry wynik finansowy za I kwartał 2008 r. oraz korzystne prognozy na pozostałe miesiące 2008 r, w marcu 2008 r., aneksem do wymienionego zarządzenia prezes ustalił kolejną pulę nagród. Kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 15.000 euro. W okresie od września 2007 r. do stycznia 2009 r. pracownikom przyznawano nagrody, które wypłacano w ratach, bez odsetek. W. K. (1) przyznano, za wymieniony okres, nagrody w łącznej wysokości 3.000 euro.

W dniu 31 grudnia 2012 r. ówczesny prokurent powódki S. K. złożył oświadczenie o dokonaniu kompensaty kwoty 398.357,71 zł z tytułu nagrody jubileuszowej w wysokości 44.445,20 zł powiększonej o odsetki ustawowe w wysokości 353.912,51 zł, należnej od spółki na rzecz jego syna - pozwanego z należnościami przysługującymi powódce względem niego, wynikającymi z faktury nr (...) na kwotę 109.269,16 zł, należnościami z tytułu usług na kwotę 14.406 zł oraz zaliczek pobranych w 2012 r., na sumę 274.682,55 zł, tj. łącznie 398.357,71 zł. Po dokonaniu kompensaty pozostała do zapłaty na rzecz spółki od W. K. (1) kwota 204.359,52 zł.

Przed Sądem Rejonowym w K. toczyło się postępowanie upadłościowe strony powodowej.

Postanowieniem z dnia 4 maja 1999 r., Sąd zatwierdził układ spółki z wierzycielami, zawarty w dniu 14 kwietnia 1999 r. Jednym z wierzycieli spółki był wówczas W. K. (1), któremu przysługiwała względem niej wierzytelność w wysokości 128.200 zł. Na mocy układu wszystkie wierzytelności zostały umorzone w 30%. Ustalono, iż 50% wierzytelności głównej, po redukcji, spłacona zostanie w ciągu 12 miesięcy w równych ratach, a pozostała część w 6 równych ratach miesięcznych.

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 r., Sąd Rejonowy w K. oddalił wniosek W. K. (1) o uchylenie układu.

Z ustaleń wynika także, iż w dniu 6 października 2011 r. R. Z. zawarł z W. K. (1) umowę pożyczki w wysokości 100.000 zł. Aktem notarialnym z dnia 6 października 2011 r. W. K. (1) działając w imieniu i na rzecz spółki (...) ustanowił na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) hipotekę, celem zabezpieczenia roszczenia o zwrot pożyczki udzielonej przez R. Z., pozwanemu. Pożyczka, wraz z odsetkami w wysokości 7.000 zł, miała zostać zwrócona do dnia 5 stycznia 2012 r., co też pozwany uczynił.

Pozwany zawarł z R. Z., w dniu 24 października 2011r kolejną umowę pożyczki, obejmującą kwotę 100.000 zł. Pożyczka miała zostać wraz z odsetkami wysokości 7.000 zł zwrócona do dnia 25 stycznia 2012 r. Umówiona kwota została przelana na prywatne konto pożyczkobiorcy. Aneksem z dnia 10 stycznia 2012 r., przedłużono okres spłaty zobowiązania do dnia 31 grudnia 2012 r., zaś aneksem z dnia 27 lutego 2012 r., zwiększono pożyczoną sumę o 50.000 zł. Kolejnym aneksem ponownie przedłużono termin jej spłaty do dnia 31 maja 2013 r., zmieniając jednocześnie postanowienia dotyczące odsetek.

W. K. (1) działając w imieniu powodowej spółki ustanowił na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), hipotekę na rzecz R. Z., celem zabezpieczenia spłaty tego zobowiązania.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 29 lipca 2013 r., R. Z. przelał na S. K. przysługującą mu wierzytelność, wynikającą z tej umowy. Na mocy umowy z dnia 4 maja 2016 r. S. K. darował tę wierzytelność, w wysokości należności głównej 150 000 zł synowi- pozwanemu, przy czym obaj traktowali ją jako dług spółki (...).

W tym samym dniu pozwany w formie pisemnej podniósł zarzut potrącenia powyższej wierzytelności z wierzytelnością przysługującą spółce (...) z tytułu z umowy sprzedaży lokalu położonego w K. przy ul. (...)(...).

W księgach rachunkowych spółki za lata 2011-2012 brak jest zapisów świadczących o zaciągnięciu przez spółkę pożyczki u R. Z., zarówno w formie przelewu jak i wpłaty gotówkowej do kasy spółki. Pożyczka nie została także wpłacona na konto spółki przez W. K. (1). W bilansie spółki na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz 31 grudnia 2012 r. nie figuruje żadne zobowiązanie długoterminowe ani krótkoterminowe z tytułu otrzymania kredytów i pożyczek od R. Z., S. K. czy W. K. (1).

W dokumentach tych za lata 2011-2013 nie istnieją żadne zapisy potwierdzające istnienie po stronie A. – bis zobowiązań [w kwocie 98 000 zł] wobec W. K. (1) z tytułu postępowania układowego.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, iż w dniu 4 stycznia 2013 r., odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników strony powodowej podczas którego podjęto uchwałę w sprawie zaciągnięcia przez nią zobowiązań do kwoty 1.000.000 zł, na zakup nieruchomości położonej w M., objętej księgą wieczystą nr (...).

W dniu 5 stycznia 2013 r., W. K. (1), jako sprzedający zawarł ze spółką, reprezentowaną przez S. K., jako jej prokurentem, przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości rolnej, położonej w M., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Strony zobowiązały się zawrzeć umowę stanowiącą w terminie do 31 maja 2013 r., Cena sprzedaży ustalona została na kwotę 1.000.000 zł. Kupująca zobowiązała się uiścić na rzecz zbywcy zadatek w wysokości 500.000 zł do dnia 24 kwietnia 2013 r. oraz do dnia 25 maja 2013 r., w wysokości 250.000 zł.

W dniu 12 czerwca 2013 r., W. K. (1) złożył oświadczenie o odstąpieniu od wymienionej umowy i zatrzymaniu wpłaconego przez spółkę zadatku.

W dniu 31 marca 2013 r. prokurent spółki (...) złożył oświadczenie o kompensacie wzajemnych zobowiązań wynikających z faktury FV (...) z dnia 31 grudnia 2011 r., na kwotę 142.909,52 zł z zobowiązaniami wynikającymi z przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 5 stycznia 2013 r. na kwotę 488.000 zł. Po dokonaniu kompensaty do zapłaty na rzecz pozwanego W. K. (1) pozostała kwota 345.090,48 zł.

Wyrokiem z dnia 12 października 2015 r., w sprawie o sygnaturze VII GC 209/14, Sąd Okręgowy w K. zasądził od W. K. (1) na rzecz spółki nabywcy kwotę 542.762, 20 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 stycznia 2015 r., oraz kwotę 34.356 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił, iż umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości położonej w M. z dnia 5 stycznia 2013 r., była z uwagi na treść art. 210 k.s.h. nieważna, co uzasadnia żądanie zwrotu świadczenia pobranego jako zadatek przez pozwanego, jako świadczenia nienależnego. Sąd Apelacyjny w K. w dniu 20 października 2016 r. oddalił apelację pozwanego od tego rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2013 r., Sąd Rejonowy w K. wykreślił pozwanego W. K. (1) jako prezesa zarządu strony powodowej i w jego miejsce ujawnił A. B..

W dniu 12 czerwca 2013 r., W. K. (1) sprzedał wszystkie udziały przysługujące mu w powodowej spółce, w liczbie 400, J. R., za cenę 3.000 zł. Ten sprzedał je za tę samą cenę E. G. obecnie, pełniącemu funkcję prezesa zarządu.

Jak ustala także Sąd I instancji w okresie od 2008 r. do 2012 r. spółka dobrze się rozwijała, przynosiła zyski, prowadziła działalność także poza granicami kraju. Po kryzysie gospodarczym jej sytuacja pogorszyła się.

Przedmiotem działalności spółki były m.in. transport usług technicznych do Niemiec, świadczenie usług spawalniczych, prowadzenie na własny rachunek najmu bazy magazynowej, sprzedaż usług turystycznych oraz biletów lotniczych. Obecnie działalność zostaje zawieszona.

E. G. nie otrzymał od poprzedniego prezesa zarządu spółki - D. L. (1) - która funkcję tą pełniła od 12 do 19 czerwca 2013 r.- dokumentów związanych ze spółką. Uzyskał jedynie, od prowadzącego księgowość spółki, C. K., jej księgi rachunkowe w formie elektronicznej, co umożliwiało ich sprawdzenie jedynie pod względem formalnym, nie zaś merytorycznym. W księgach tych znajdowały się dwa zapisy dotyczące kompensat roszczeń W. K. (1) względem spółki.

Pismem z dnia 17 czerwca 2014 r. W. K. (1) zwrócił się do C. K., o udzielenie informacji w przedmiocie zobowiązań wynikających z tytułu zakupu nieruchomości położonej w K. przy ul. (...). Uzyskał odpowiedź, iż na dzień 11 czerwca 2013 r. nie istnieją żadne zobowiązania wynikające z tej umowy, a cena za ten lokal została uregulowana [w roku 2012 przelewami na kwotę 145.950 zł, gotówką na sumę 204.621,32 zł oraz dokonano kompensaty na kwotę 109.269,16 zł, zaś w roku 2013 wpłacono gotówką na rzecz spółki 61.450 zł oraz dokonano kompensaty w wysokości 142.909,52 zł] .

Taki wniosek wynikał z dokumentów finansowych przedkładanych przez spółkę . Przy czym , sytuacji gdy z dokumentów tych nie wynikało, z jakiego tytułu pochodzi określona należność, K. uzyskiwał na ten temat informacje bezpośrednio od prezesa albo prokurenta spółki.

W dniu 12 czerwca 2013 r. D. L. (1) złożyła oświadczenie, w którym zobowiązała się przejąć wszystkie zobowiązania obciążające powodową spółkę wobec wierzycieli oraz zobowiązania obciążające zarząd spółki i jej wspólników. Miała to uczynić w ciągu 6 miesięcy.

W ramach rozważań prawnych , Sąd I instancji uznał , iż roszczenie strony powodowej jest usprawiedliwione w takim zakresie , w jakim nakaz zapłaty został utrzymany w mocy.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów pozwanych , którymi bronili się w postępowaniu , ocenił , że całkowicie niezasadny jest zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszonego w pozwie.

Przepisy dotyczące umowy sprzedaży przewidują krótszy, dwuletni termin przedawnienia, wyłącznie dla roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy.

Jak wskazał , wbrew stanowisku W. K. (1) , przedmiotem działalności spółki (...) nie był obrót nieruchomościami. Zastosowanie dla oceny roszczenia powódki znajduje zatem, 3-letni termin przedawnienia - przewidziany dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, który , zdaniem Sądu Okręgowego niewątpliwie nie upłynął do chwili złożenia pozwu.

Odnosząc się do zarzutu zapłaty dochodzonej należności, uznając go za w części zasadny , Sąd Okręgowy argumentował , że spółka przyznała, iż otrzymała od pozwanych kwotę łącznie 116.400 zł, zapłaconą częściami , w następujący sposób: 40.000 zł - 30.03.2012 r., 14.500 zł - 24.04.2012 r., 450 zł - 27.04.2012 r., 13.000 zł - 20.02.2013 r., 5.000 zł - 27.02.2013 r., 5.000 zł - 1.03.2013 r., 10.000 zł - 5.03.2013 r., 450 zł - 8.03.2013 r., 10.000 zł - 13.03.2013 r., 10.000 zł - 15.03.2013 r., 5.000 zł - 25.03.2013 r., 3.000 zł - 25.03.2013 r.

Ponadto , jak wynika z dokonanych ustaleń, pozwani zapłacili na poczet ceny za lokal przy ul. (...) w K. także kwotę 45.000 zł w dniu 12 kwietnia 2012, a 15 czerwca 2012 r sumę 94.632,64 zł, ze środków uzyskanych z kredytu.

Zdaniem Sądu I instancji jakkolwiek przelew na 45.000 zł został dokonany bez wskazania tytułu należności na poczet której jest przez W. K. (1) dokonywany , to jednak , biorąc pod uwagę całokształt okoliczności, w tym zapisy w dokumentach finansowych powódki z których wynika , iż kwota ta została powiązana z fakturą nr (...) oraz mając na uwadze, iż przelew został dokonany w okresie gdy pozwani dokonywali w różnych formach wpłat związanych z umową nabycia lokalu użytkowego, pozwala na przyjęcie , że suma ta służyła zaspokojeniu tego długu nabywców wobec spółki.

Sąd , c d przeznaczenia drugiej z sum nie miał żadnych wątpliwości, stając na stanowisku , iż została uiszczona na poczet spornego wynagrodzenia, bowiem wynika to z tytułu potwierdzenia wpłaty oraz zapisu w dokumentach finansowych powódki.

Pozostałe wpłaty do których odwoływali się pozwani , nie zostały przez Sąd uwzględnione w ramach stawianego zarzutu dlatego , iż w jego ocenie , mającej podstawę w treści zapisów w dokumentach finansowych strony powodowej z tego okresu , kiedy wpłaty te miały mieć miejsce, mają związek z innymi należnościami spółki, wynikającymi odpowiednio z faktur nr (...), nie zaś z faktury nr (...)- obejmującej zobowiązanie z tytułu ceny za lokal przy ul. (...). Nie uprawnionym jest przyjęcie, co sugerowali pozwani , iż przywołane numery faktur stanowiły omyłkę pisarską. Jak podnosił Sąd Okręgowy, regulując należności w znaczących wysokościach, wpłacający winien był dochować wszelkiej staranności i zadbać, aby wpłaty zostały odpowiednio zarachowane. Skoro w dokumentach finansowych spółki wpłaty powiązane z odpowiednimi fakturami, brak podstaw do przyjęcia, iż nie mają z nimi żadnego związku, a wiążą się z przedmiotową umową sprzedaży i fakturą nr (...).

W konkluzji tej części wyводу , Sąd ocenił , że poprzecz wpłaty gotówkowe i dokonane przelewami na konto strony powodowej , pozwani wykonali swoje zobowiązanie z tytułu zapłaty ceny za lokal nabyty w dniu 27 grudnia 2011 r , w łącznej kwocie 256.032,64 zł.[116 400 zł + 139 632, 64 zł]

Nie uznał natomiast jako uzasadniony żadnego z zarzutów potrącenia wierzytelności wzajemnej , którymi bronił się w sporze W. K. (1). Żadną z nich , zdaniem Sądu , wobec powodowej spółki nie dysponował.

Odnosząc się do tej , której podstawy pozwany upatrywał w należnej , a nie wypłaconej nagrodzie jubileuszowej w związku z pracą w spółce w latach 1993-1998 , oceniając jako niewiarygodne w tym zakresie zeznanie pozwanego oraz oświadczenie spółki podpisane przez ówczesnego prokurenta - jego ojca- S. K. , uznał , że brak jest dostatecznych podstaw dowodowych do tego aby potwierdzić , iż nagroda za ten okres rzeczywiście została pozwanemu przyznana.

Argumentował , że dokumenty finansowe A. - (...) dają podstawę do przyjęcia, iż świadczenie takie , w wysokości 3 000 euro zostało W. K. przyznane ale dotyczyło innego okresu zatrudnienia , zatrudnienie po roku 2004.

Sąd zwrócił przy tym uwagę , że nawet gdyby tak było jak twierdził pozwany, to do roku 2004r sytuacja finansowa spółki była na tyle dobra , iż mógł skutecznie ubiegać się o chociażby ratalne spełnienie tego świadczenia przez spółkę. Nie zabiegał jednak o to. W ramach sformułowanej przez siebie oceny Sąd I instancji zauważył także niekonsekwencję w stanowisku pozwanego , który podnosząc w toku sporu stanowczo , że kondycja ekonomiczna A. - (...) była zła , równocześnie twierdził , że pomimo to zdecydowała się na przyznanie mu tej nagrody i potrącenie wierzytelności z niej wynikającej z wierzytelnością powódki z tytułu niezapłaconej części ceny za lokal , mimo , że wierzytelność K. była już przedawniona , a wielkość pretensji finansowej pozwanego z tego tytułu została powiększona o odsetki [od przedawnionego roszczenia] , których łączna kwota kilkukrotnie przewyższała sumę samej nagrody.

Wszystkie te elementy motywacyjne doprowadziły Sąd Okręgowy do konkluzji , iż ta wierzytelność pozwanego nie została wykazana , a oświadczenie o jej potrąceniu z wierzytelnością dochodzoną pozwem nie mogło wywołać skutku prawnego o jakim mowa w art. 498 §2 kc.

Weryfikując zarzut kolejny, dotyczący wierzytelności wynikającej z zadatku z przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości położonej w M., należnego mu jako sprzedającemu , wobec odstąpienia od niej , Sąd uznał go za niezasadniony , odwołując się do treści prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach, w sprawie o sygnaturze VII GC 209/14 i jego uzasadnienia z którego wynikało , że umowa ta była nieważna mocy prawa i to od pozwanego na rzecz spółki (...) należna jest kwota zasadzona w tym rozstrzygnięciu.

Stwierdzenie nieważności umowy powoduje , że nie wywołują skutków także te jej postanowienia , które dotyczyły zadatku z racji zatrzymania którego W. K. (1) nie przysługuje wobec tego w stosunku do powódki żadna wierzytelność.

W zakresie związania oceną nieważności umowy , Sąd I instancji odwołał się do normy art. 365 §1 kpc.

Dodatkowo wskazał , iż oświadczenie o potrąceniu tej wierzytelności z należnością powódki z tytułu zbycia lokalu , którego W. K. (1) dokonał w dniu 31 marca 2013r , odwołuje się - w zakresie określenia wierzytelności z która potrącenie ma być dokonane do nieoprawnie określonej faktury. Mianowicie do dokumentu z dnia 31 grudnia 2010r ,

oznaczonego nr FV (...). Tymczasem należność z tytułu ceny nabycia lokalu przy ul. (...) w K., została stwierdzona fakturą z dnia 27 grudnia 2011 i jest oznaczona numerem (...).

Zdaniem Sądu, pozwany nie dowiódł w postępowaniu także tego, iż dysponuje wobec spółki wierzytelnością stwierdzoną, jak podnosił, tytułem wykonawczym - wyciągiem z listy wierzytelności powstałej w ramach postępowania układowego, prowadzonego wobec A. - (...). Twierdzenia pozwanego o niewykonaniu układu spółki z wierzycielami ocenił jako gołosłowne, nie poparte żadnym innym dowodem.

Przeczą ich zgodności z prawdą z jednej strony okoliczność wynikająca z treści dokumentów finansowych spółki, które nie potwierdzają tego, aby jakkolwiek zobowiązania z tytułu wykonania zawartego w 1998r układu nie zostały przez spółkę (...) we właściwym czasie zrealizowane. Kolejną jest natomiast to, że Sąd Rejonowy wK., rozpoznając w sprawie o sygnaturze V Ukł 8/98 motywowane nie wykonaniem układu żądanie W. K. (1) domagającego się jego uchylecia, nie uwzględnił go.

Chybione są także te zarzuty potrącenia, które pozwany łączył z własnymi wierzytelnościami, których podstawami były umowy pożyczek z R. Z..

Uznając, że także w tym zakresie nie dowiódł, że może je skutecznie z należnością powódki skompensować, wskazał, iż z dowodów z dokumentów w tym z dokonanych przelewów wynika, że W. K. (1) zawarł te umowy we własnym imieniu i na własny rachunek, a nie działając na rzecz spółki i z jej obciążeniem w zakresie obowiązku zwrotu długu.

Argumentował, że pierwszą z nich pozwany spłacił z własnego - prywatnego konta, a w dokumentach A. - (...) nie ma żadnych zapasów wskazujących na to, iż powódka uznawała się za dłużnika zobowiązań zawartych z R. Z..

Nie zmienia tej oceny okoliczność, że pozwany, jako ówczesny prezes zarządu powódki ustanowił rzeczowe zabezpieczenie spłaty tych zobowiązań na nieruchomości stanowiącej jej majątek. Nie przesądza to bowiem o tym, że to A. - (...) była dłużnikiem pożyczkodawcy.

Zdaniem Sądu obydwie te zobowiązania były prywatnymi długami W. K. (1).

Na marginesie rozważań prawnych Sąd Okręgowy odniósł się do treści oświadczenia, które złożyła D. L. (1), będąca na krótko prezesem zarządu powódki, w którym zobowiązywała się do spłacenia wszystkich zobowiązań spółki oraz zobowiązań jej wspólników.

W jego ocenie oświadczenie to, które należy kwalifikować jako przyjęcie długu, dla swojego skutku, po myśli art. 519 § 2 pkt 2 k.c. wymaga zgody wierzyciela, której strona powodowa nie wyraziła. Wobec tego nie ma ono dla treści rozstrzygnięcia istotnego znaczenia.

W podsumowaniu tej części motywów uznał, że opisane przyczyny są dostateczną podstawą do tego, aby nakaz zapłaty utrzyma w mocy w zakresie kwoty 408 167, 36 zł oraz określonych w nim należności odsetkowych od kwot i liczonych w terminach tam wskazanych oraz kosztów procesu, a w pozostałym zakresie uchylić go, umorzyć postępowanie co do sumy 18 900 zł, co do której powódka ograniczyła żądanie oraz oddalił powództwo A. - (...) w pozostałej części.

W oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.623 j.t.) w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (opłata od pozwu) od pozwanych solidarnie kwotę 2.041, uwzględniając, iż zostali zwolnieni od kosztów sądowych w 9/10 części oraz, że przegrali sprawę w 72%

Działając z urzędu, postanowieniem z dnia 18 września 2017r, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 350 §1 kpc, sprostował w treści punktu I sentencji wyroku z dnia 21 lipca 2017r, potraktowaną jako oczywista, niedokładność, w ten sposób, iż do zawartego tam określenia kwoty należności głównej dopisał sformułowanie „z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 1 grudnia 2012 do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016r z odsetkami ustawowymi za opóźnienie”

Apelacje od tego wyroku złożyły obydwie strony , a ponadto pozwani wnieśli zażalenie od postanowienia , którym doszło do jego sprostowania.

Zarówno apelacja jak i zażalenie , które złożyła pozwana S. C. (1) zostały prawomocnie odrzucone.

Mającą szerszy zakres apelacja pozwanego W. K. (1) , zakwestionowała zaskarżony wyrok w części w której Sąd Okręgowy utrzymał w mocy , wydany uprzednio nakaz zapłaty , w tym co do kosztów procesu oraz w tej , w której nakaz ten uchylając , umorzył postępowanie w zakresie sumy 18 900 zł.

We wniosku środka odwoławczego pozwany postulował zmianę kwestionowanego rozstrzygnięcia poprzez :

uchylenie nakazu i oddalenie powództwa w całości przy obciążeniu powódki kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułował żądanie wydania przez Sąd II instancji rozstrzygnięcia kasatoryjnego i w zakresie zarzutu potrącenia zadatku , uchylenie nakazu w części utrzymującej nakaz co do kwoty 142 909, 52 zł i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwany postulował również taką zmianę orzeczenia objętego apelacją w zakresie orzeczenia o kosztach procesu , w następstwie której koszty te zostaną przyznane od przeciwniczki procesowej solidarnie pozwanym , w wysokości 2 304 złotych,

Apelacja została oparta na następujących zarzutach :

- błędy w ustaleniach faktycznych, mającego polegać na nieprawidłowym przyjęciu , że W. K. (1) dokonując zapłaty na poczet zobowiązania z tytułu ceny za lokal przy ul. (...)(...) w K. , w formie wskazywanych przez siebie wpłat 43 000 zł w dniu 29 lutego 2012r , 38 900 zł w dniu 30 czerwca 2012r , 28 088, 68 zł w dniu 6 listopada 2011r i 46 000 zł w dniu 14 grudnia 2012r dokonywał spłaty innych zobowiązań a nie tego , które jest przedmiotem rozstrzyganego sporu stron.

W szczególności nie ma, jego zdaniem , racji Sąd przypisując te wpłaty innym należnościom , stwierdzonym w powołanych przez siebie w motywach orzeczenia faktur , podczas gdy różnice w ich oznaczeniach z oznaczeniem faktury , która obejmowała należność z tytułu ceny za lokal , były tak nieznaczne , iż należało przyjmować , iż sprawdzają się one wyłącznie do oczywistych błędów natury pisarskiej . To zupełnie umknęło uwadze Sądu .

Wadą tą , w ocenie apelanta, dotknięte jest również to ustalenie faktyczne , zgodnie z którym nie otrzymał on nagrody jubileuszowej [z racji zatrudnienia w spółce z latami dziewięćdziesiątych zeszłego wieku] .

Prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego dawała podstawę do tego, aby przyjąć , że pozwany nagrodę tą otrzymał na podstawie porozumienia [umowy] ze swoim ojcem S. , w czasie gdy byli współwłaścicielami A. – (...).

Na jego podstawie mogli również uchylić skutki przedawnienia roszczenia z tego tytułu wobec spółki , [które jako argument przeciwko istnieniu tej wierzytelności wobec powódki , Sąd Okręgowy powołał jako dodatkowy],

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie , a to :

a/ co do istnienia potrąconej przez apelanta wierzytelności z tytułu zadatku związanego z umową przestępną nabycia przez spółkę nieruchomości w M. - art. 365 §1 kpc - wobec jego nieprawidłowego zastosowania do pisemnych motywów orzeczenia zapadłego w sprawie VII GC 209/14 , Sądu Okręgowego w K. .

Konsekwencją tej nieprawidłowości było, w ocenie W. K. (1), nie rozpoznanie istoty sprawy w tym zakresie,

b/ art. 100 kpc , jako następstwa nieprawidłowego rozliczenia kosztów procesu ,

- naruszenia prawa materialnego wobec:

1/ nieprawidłowego zastosowania art. 451 §1 kc i art. 6 kc . w ramach kwalifikacji wpłat dokonywanych przez skarżącego na poczet zobowiązania z tytułu ceny za lokal , które nietrafnie nie zostały uwzględnione,

1/ niezastosowania przez Sąd Okręgowy art. 18 §1 kp w odniesieniu do oceny dysponowania przez apelującego wierzytelnością z tytułu nagrody jubileuszowej oraz

2/ wadliwego zastosowania art. 519 §1 kc i 65 §1i 2 kc oraz nieoprawnego niezastosowania art.508 kc przy wykładni i ocenie prawnej charakteru oświadczenia ówczesnego prezesa zarządu powódki D. L. (1), które zdaniem skarżącego nie jest , jak przyjął Sąd przejęciem długu, a zwolnieniem z niego wobec A. – (...) m. in. pozwanego , które dla swojego skutku prawnego nie wymaga zgody wierzyciela,

Poza tym apelujący W. K. (1) wnosił o uzupełnienie postępowania dowodowego przed Sądem Apelacyjnym i przeprowadzenie dowodu z dokumentu prywatnego , oświadczenia pozwanej S. C. (1) z 11 października 2017r o potrąceniu z wierzytelnością dochodzoną pozwem jej własnej wierzytelności , stwierdzonej wyrokiem Sądu Rejonowego wK. w sprawie IV P 759/13 , skutecznym na dzień 9 września 2013r , w zakresie kwoty 29 866, 40 zł oraz odpisu tego orzeczenia.

Wobec tych wniosków , mających zdaniem apelującego , cechy „ nowości „ w rozumieniu art. 381 kpc , podniósł jako zgłoszony ewentualnie, postulat umorzenia zobowiązania pozwanych , stwierdzonego negowanym wyrokiem Sadu I instancji , w zakresie tej kwoty.

W zażaleniu od postanowienia z dnia 18 września 2017r , którym Sąd Okręgowy dokonał sprostowania z urzędu treści wydanego uprzednio wyroku, pozwany domagał się jego uchylenia oraz obciążenia przeciwniczki procesowej kosztami postępowania zażaleniowego. Ponadto postulował zwrot wniesionej od zażalenia opłaty.

Środek odwoławczy został oparty na zarzucie naruszenia art. 350§1 kpc oraz 332 kpc , w sposób mający wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Jak wynikało z motywów zażalenia, naruszenie wskazanych norm wynikało, zdaniem skarżącego stad , że za pośrednictwem instytucji sprostowania , służącej korekcie oczywistych błędów natury rachunkowej lub redakcyjnej , Sąd w istocie dokonał ingerencji w merytoryczną treść wydanego rozstrzygnięcia.

W ten sposób zwiększył rozmiar obowiązku finansowego pozwanych i to mimo, że wcześniej uchylił nakaz w pozostałym zakresie i powództwo spółki (...) , w tej części , oddalił

Apelacją strony powodowej została objęta ta część wyroku z dnia 21 lipca 2017r , w której Sąd I instancji uchylił nakaz zapłaty co do kwoty 139 632 , 64 zł, która to kwota , zdaniem spółki , nietrafnie została uznana za zapłaconą przez powodów na poczet świadczenia z tytułu zapłaty za kupiony lokal użytkowy , w formie przelewu przez W. K. (1) kwoty 45 000 złotych w dniu 12 kwietnia 2012r oraz w drodze wpłaty gotówkowej , dokonanej przez S. C. (1) w dniu 15 czerwca 2012r.

We wniosku środka odwoławczego skarżąca spółka wносиła o taką zmianę zaskarżonej części rozstrzygnięcia Sądu niższej instancji , w następstwie której nakaz zapłaty z 12 września 2014r zostanie utrzymany w mocy także co do kwoty 139 632, 64 zł - stanowiącej sumę obu kwestionowanych przez powódkę wpłat.

Apelacja została oparta tylko na zarzutach procesowych , w ramach których powódka podniosła , że z doniosłymi , negatywnymi konsekwencjami dla treści wydanego wyroku , Sąd Okręgowy naruszył :

a/ art. 231 kpc w zw z art. 232kpc , wobec wadliwego przyjęcia domniemania faktycznego , iż wpłata dokonana przelewem przez W. K. (1) sumy 45 000 złotych była dokonana tytułem zapłaty [części ceny] za nabycie lokalu przy ul. (...) (...) w K. , w sytuacji , gdy żaden inny dowód takiego właśnie celu tej wpłaty nie potwierdził.

W tych warunkach uznanie , że tak było skoro w tym czasie pozwani dokonywali wpłat na poczet właśnie tego zobowiązania , nie jest wystarczające dla przyjęcia domniemania faktycznego do którego odwołał się Sąd,

b/ art. 233 §2 kpc w w z art. 129 §1 kpc , wobec uznania , że dokonując wpłaty gotówkowej w wysokości 94 632, 64 zł , na podstawie dokumentu KP (...) S. C. regulowała dochodzone w pozwie zobowiązanie , bez uwzględnienia faktu , że pozwana mimo żądania strony przeciwnej , nie przedłożyła oryginału wskazanego dokumentu, potwierdzającego tę wpłatę [i uniemożliwiając tym samym podważenie przez spółkę w ramach sporu jego autentyczności, w tym weryfikacji wskazanej tam daty jego sporządzenia] ,

c/ art. 217 §1 kpc w zw z art. 227 kpc , wobec nie pominięcia tego dokumentu przez Sąd jako podstawy ustaleń faktycznych , mimo wskazanego wyżej podważania jego walorów dowodowych przez skarżącą,

d/ art. 233 kpc w zw z art. 229 kpc.

Zdaniem powódki ta nieprawidłowość polegała na obdarzeniu wiarygodnością relacji S. C. (1) złożonej w charakterze strony , w tej jej części , w której opisywała okoliczności zaginięcia oryginału dowodu wpłaty nr KP (...), mimo , że inna wersja jego przyczyny wynika z jednego z pism procesowych jej zawodowego pełnomocnika.

Wskazane nieprawidłowości miały doprowadzić , w ocenie powodowej spółki , do sprzeczności istotnych ustaleń z treścią materiału dowodowego , w zakresie przez nią wskazywanym , a także do tego , że w tej części, ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd I instancji jest oceną niepoprawną, sprzeczną kryteriami wskazanymi w art. 233 §1 kpc.

Spółka (...) także złożyła wnioski dowodowe , domagając się uzupełnienia o wskazane przez siebie dowody postępowania apelacyjnego , podnosząc , że obejmują one nowe , w rozumieniu art. 381 kpc okoliczności faktyczne , istotne dla rozstrzygnięcia.

Było to : postanowienie w sprawie VI Ds. 64/15 / Spec Prokuratury Okręgowej w K. o przedstawieniu W. K. (1) zarzutów działania na szkodę spółki , m. in. poprzez dokonanie kompensat z należnością spółki z tytułu nabycia lokalu użytkowego przy ul. (...) w K. , wierzytelności z tytułu nagrody jubileuszowej oraz zadatku, w ramach umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości w M..

Odnosząc się natomiast do wniosków dowodowych strony przeciwnej , spółka postulowała przeprowadzenie dowodów z dokumentów , z których miało wynikać , że wierzytelność zgłoszona do potrącenia przez S. C. została już wcześniej przez A. – (...) w pełni zaspokojona , co uprawniona do niej pozwana miała potwierdzić wobec Prokuratury Rejonowej w K. , prowadzącej postępowanie przygotowawcze , przesłuchana w charakterze świadka w dniu 22 marca 2017r.

We wzajemnych odpowiedziach na apelacje strony domagały się oddalania środków odwoławczych przeciwników , uznając , iż żadne z zarzutów do których się odwoływali , nie były usprawiedliwione . Wnosiły także o przyznanie na swoją rzecz kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Rozpoznając apelacje oraz zażalenie , Sąd Apelacyjny rozważył :

Żadna z apelacji nie może zostać uznana za uzasadnioną.

Rozpoczynając ich ocenę od środka odwoławczego strony powodowej , uwzględniając jej zakres , wskazać należy , iż w istocie sprowadza się ona do zakwestionowania ustalenia przez Sąd I instancji , że W. K. (1) oraz S. C. (1) dokonali w dniach 12 kwietnia 2012r i 15 czerwca 2012r wpłat na rzecz powódki ogółem 139 632, 64 zł oraz wynikającą z tego ustalenia ocenę zgodnie z którą wpłaty te o wskazaną wielkość ograniczyły ich zobowiązanie jakie zaciągnęli wobec A. – (...) z tytułu ceny za zakup lokalu użytkowego przy ul. (...) w K. , na podstawie umowy z 27 grudnia 2011r.

Negacja tych ustaleń, w w konsekwencji wniosku prawnego sformułowanego przez Sąd opiera się na odmiennej ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów , w tym w szczególności relacji pozwanej S. C. (1) oraz notarialnie poświadczonej kopii dokumentu wpłaty na kwotę 94 632, 64 zł , oznaczanego numerem KP (...)

W oparciu o nią skarżący formułuje zasadniczy dla swojego stanowiska pogląd o tym , że nie można - wbrew ocenie Sądu - wpłat tych zaliczyć na poczet zobowiązania służącego powodce wobec pozwanych.

Weryfikacja poglądu skarżącej wymaga na wstępie przypomnienia przy odwołaniu się do utrwalonego i podzielanego przez skład Sądu Apelacyjnego rozstrzygającego sprawę , stanowiska Sądu Najwyższego , wypracowanego na tle wykładni art. 233 §1 kpc , iż jego skuteczne postawienie wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , obydwa powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest oceną tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To , jakimi przyczynami powodowa motywuje negacje ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd oraz będącą ich podstawą ocenę zgromadzonych dowodów w tym w szczególności wskazanej wyżej wypowiedzi pozwanej , odczytanej przez pryzmat treści jednego z pism procesowych autorstwa jej pełnomocnika z 27 lipca 2015r, pozwala na stwierdzenie , że krytyka tej oceny i ustaleń sprowadza się i wyczerpuje w dowolnej polemice z nimi , opartej na przyjęciu przez spółkę własnej ich wersji , jej zdaniem prawdziwej , świetle której ani wpłata dokonana przelewem przez W. K. (1) w dniu 12 czerwca 2012 ani wpłata gotówkowa S. C. (1) z 15 czerwca 2012r nie mogą być potraktowane jako prowadzące do skutecznego ograniczenia ich długu wobec A. – (...) z tytułu ceny nabytego lokalu.

Taki sposób motywacji tych zarzutów i powiązanego z nim z nim ściśle zarzutu błędnego przyjęcia przez Sąd I instancji domniemania faktycznego w odniesieniu do wpłaty n dokonanej przez pozwanego W. K. powoduje , iż nie mogą być ocenione jako usprawiedliwione.

W szczególności wbrew zapatrywaniu skarżącej spółki , nie można dopatrzeć się sprzeczności pomiędzy częścią relacji pozwanej , w której mówi ona o przyczynach nie dysponowania oryginałem dokumentu wpłaty gotówkowej dokonanej 15 czerwca 2012r , a tym , co na temat tych przyczyn napisał jej pełnomocnik w piśmie procesowym.

S. C. (1) stwierdziła , iż nie wie co się stało z tym dokumentem , nie mogła go odnaleźć . Natomiast jej reprezentant procesowy potwierdzając tę niemożność, zasugerował jedynie , że „ prawdopodobnie „ zaginął on podczas remontu domu. Twierdzonej przez skarżącą sprzeczności w obu wypowiedziach nie sposób się doszukać .

To , że w tych warunkach , powódka nie mogła zapoznać się z oryginałem dowodu wpłaty samo przez się nie deprecjonuje jego znaczenia dowodowego skoro Sąd dysponował notarialnie poświadczoną jego kopią , która wskazuje , że osoba zaufania publicznego , jaka jest notariusz dysponowała nim w chwili poświadczania i stwierdziła , przedłożona mu kopia jest wiernym odwzorowaniem oryginału.

Po wtóre , jak trafnie zauważył to Sąd Okręgowy , wpłata na tę kwotę , która z dokumentu KP nr (...) wynika [94 632, 64 zł] , została ujawniona w dokumentach finansowych powódki. Tego ustalenia , w ramach stanowiska apelacyjnego strona powodowa nie negowała .

Wnioski jakie w zakresie ustaleń i oceny prawnej w odniesieniu do tej wpłaty dokonanej przez pozwaną w dniu 15 czerwca 2012r, sformułował Sąd I instancji są zatem , wbrew zarzutom spółki (...) poprawne.

Nie ma też racji skarżąca, podważając poprawność , w oparciu o konstrukcję domniemania faktycznego , przyjęcia i oceny przez Sąd I instancji , iż wpłata przelewem przez W. K. (1) kwoty 45 000 złotych w dniu 12 kwietnia 2012 była rzeczywiście dokonana i uczyniona na poczet zobowiązania z tytułu ceny za lokal użytkowy.

Negując tak tę depozycję faktyczną jak i ocenę prawną , iż w ten sposób to zobowiązanie pozwanych wobec spółki uległo ograniczeniu o jej wysokość, powódka nie podważa równocześnie ustalenia zgodnie z którym w tym czasie pozwani regulowali częściami to zobowiązanie poprzez inne wpłaty. Nie neguje także tego , że wpłata została ujęta w dokumentach finansowych spółki za ten okres.

Te fakty mimo ,że na dowodzie przelewu nie było wskazania jego tytułu, dawało podstawę do przyjęcia przez Sąd I instancji podważanego domniemania faktycznego.

To rzeczą powodowej spółki było kwestionowanie dowodowe możliwości sięgnięcia po tę konstrukcję poprzez wykazywanie , że w tym czasie [w kwietniu 2012r] na pozwanych względnie tylko na W. K. (1) ciążyły inne zobowiązania względem powódki i to na ich poczet wpłata ta była dokonywana. W tym zakresie skarżąca A. – (...) nie przejawiała żadnej aktywności dowodowej , wobec czego obecna krytyka sposobu postępowania Sądu w tym zakresie nie może zostać uznana za poprawną , nie będącą jedynie dowolną polemiką ze stanowiskiem Sądu tak w zakresie relewantnej części ustaleń jak i ich oceny prawnej co do charakteru tej wpłaty.

W konkluzji należy stwierdzić , że stanowisko prawne Sądu Okręgowego , zgodnie z którym zobowiązanie dochodzone pozwem zostało ograniczone skutecznie także poprzez wpłaty z dnia 12 kwietnia i 15 czerwca 2012r na łączną kwotę 139 632, 64 zł , jest stanowiskiem poprawnym.

Zatem w warunkach gdy żaden z zarzutów na których opiera się konstrukcja apelacji strony powodowej nie jest usprawiedliwiony , podlegała ona oddaleniu, na podstawie art. 385 kpc.

Niezasadna jest również apelacja pozwanego W. K. (1) .

W szczególności nie można podzielić żadnego z zarzutów na których została oparta.

Odwołując się do argumentacji , którą Sąd II instancji powołał w ramach oceny zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów , podniesionego przez spółkę , analizując to , w jak sposób pozwany motywuje zarzut wady ustaleń oraz oceny prawnej wpłat dokonanych w dniach : 6 listopada 2011r , 29 lutego , 30 czerwca i 14 grudnia 2012r na łączną kwotę 155 988, 68 zł , która jego zdaniem , w takim zakresie także powinna pomniejszyć zobowiązanie nabywców lokalu użytkowego przy ul. (...) w K. ., zauważyć trzeba , iż został on oparty i wyczerpał się, zamiast rzeczowej krytyki, zbudowanej na kryteriach wcześniej wskazanych , na dowolnej polemice z ustaleniami i oceną Sądu I instancji.

Nie wystarczy uznać jej za wystarczającą i skuteczną procesowo skoro ogranicza się na tezy , iż podobieństwa w oznaczeniach faktur , obejmujących te należności z oznaczeniem faktury , która dotyczyła świadczenia z tytułu ceny za lokal , nie wykraczają poza omyłki pisarskie, które nie mogą być podstawą do podważania wniosku , że także te wpłaty ograniczyły rozmiar ilościowy należności dochodzonej w sporze przez A. - (...).

Twierdzenia takie nie znajdują potwierdzenia w treści innych [poza depozycjami W. K.] dowodów zgromadzonych w sprawie.

Wynika z nich natomiast , że wpłaty te dotyczyły innych należności , co potwierdza treści zapisów w dokumentach księgowych spółki , z którymi nie polemizowała dowodowo żadna ze stron.

Pozwany nie zabiegał też, aby zapisy te , tak właśnie , jak uczynił to Sąd I instancji, identyfikujące te wpłaty , nie wiążąc ich ze zobowiązaniem z tytułu zapłaty ceny za lokal użytkowy , zostały dodatkowo zweryfikowane w drodze opinii biegłego z zakresu księgowości. W tych warunkach tylko osoba o wiadomościach specjalnych z tej dziedziny mogłaby tego dokonać.

Wobec tego , zarówno zarzut wady ustaleń w tym zakresie jak i zarzut materialny związany z kwalifikacją tych świadczeń przez Sąd niższej instancji, muszą zostać odparte.

Podobna ocena dotyczy tej części ustaleń oraz oceny prawnej zarzutu potrącenia, w ramach którego pozwany podnosił , iż służy mu wobec spółki wzajemna do dochodzonej pozwem wzajemna pretensja finansowa z tytułu nagrody jubileuszowej.

Skarżący w toku postępowania rozpoznawczego, poza własnymi depozycjami co do tego , iż taka wierzytelność mu przysługiwała nie przedstawił , dla potwierdzenia tego innych dowodów, poza oświadczeniem spółki podpisanym przez jego ojca S. jako jej ówczesnego prokurenta. A. - (...).

Oświadczenie to , w świetle innych dowodów , w tym w szczególności tego , że to zobowiązanie nie znalazło potwierdzenia w treści dokumentów finansowych A. - (...) jako jej dług , trafnie zostało uznane przez Sąd Okręgowy jako niewiarygodne , a sama wierzytelność jako w sporze nie dowiedziona.

Aprobując taką ocenę , nie można także nie uwzględnić , niekwestionowanych przez skarżącego ustaleń z których wynika , że W. K. (1) mimo , że sytuacja finansowa spółki w tym czasie, kiedy wierzytelność ta miała powstać i przez kolejne lata była dobra, nie dochodził należności z tego tytułu. Podzielenie stawianego przezeń zarzutu jest wykluczone także z tej przyczyny , że przed Sądem Okręgowym twierdził , iż podstawą do jej przyznania była regulacja wewnętrzna [regulamin obowiązujący wewnątrz spółki]. Dopiero na etapie postępowania apelacyjnego [co trafnie zauważyła powódka w odpowiedzi na apelację] powołuje inną podstawę dysponowania tą wierzytelnością , a to , dopuszczalną w świetle art. 18 §1 kp umowę pomiędzy nim i ojcem S. prowadzącym z nim naówczas bieżącą działalność A. - (...) o jej przyznaniu.

Rzeczywiście, takiego źródła nagrody jubileuszowej za lata 1993-1998 r dla pozwanego Sąd Okręgowy nie rozważał ale dlatego , że taka jej- umowna podstawa – nie była przezeń wskazywana.

Powoływanie jej obecnie jest spóźnione w rozumieniu art. 381 kpc. Tym bardziej nie można podzielić zapatrywania W. K. (1) , że nie dokonując takiej oceny Sąd dopuścił się obrazy art. 18 §1 kp , wobec niezastosowania tego przepisu.

Już tylko na marginesie należy zauważyć , że oświadczenie o potrąceniu tej wierzytelności z wierzytelnością spółki z tytułu zapłaty ceny za lokal użytkowy jest przedmiotem zarzutu karnego w ramach prowadzonego przeciwko pozwanemu postępowania przygotowawczego [o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części uzasadnienia.

Zarzut wady ustaleń i oceny prawnej nie może zostać podzielony także co do kwestii dysponowania przez pozwanego wobec spółki wierzytelnością stwierdzoną w tytule wykonawczym w postaci wyciągu z listy wierzytelności przygotowanej w ramach postępowania układowego A. - (...) z wierzycielami.

Jak wynika z niekwestionowanych ustaleń, w dokumentach finansowych spółki brak jest danych pozwalających na potwierdzenie, że dług o tej podstawie nadal, w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu tej wierzytelności przez skarżącego, obciąża powódkę wobec niego.

Nie można tracić także z pola widzenia i nie uwzględnia w ramach dokonywanej oceny faktycznej i prawnej tego, a Sąd Rejonowy w K.w sprawie V Ukł 8/98, odmówił uchylenia układu w warunkach podnoszenia przez W. K. (1), iż nie został on [w stosunku do niego] wykonany.

W konsekwencji, wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżącego, poprawnym był wniosek Sądu I instancji o tym, że wierzytelność ta, jakkolwiek stwierdzona tytułem wykonawczym pozwanemu w czasie, kiedy składał oświadczenie o kompensacie już nie przysługiwała.

Uznając zatem, że żaden z zarzutów kwestionujących ocenę zgromadzonych dowodów oraz oparte na wnioskach z niej wynikających ustalenia faktyczne, a także ściśle z nimi powiązane zarzuty wad, w zakresie zastosowania norm prawa materialnego, powołane przez skarżącego, nie są usprawiedliwione, ustalenia te Sąd II instancji aprobuje i przyjmuje za własne.

Wymagają one jednak uzupełnienia o fakty, które wynikają z przedłożonych przez strony podczas postępowania odwoławczego dokumentów, których autentyczności, a co za tym idzie, walorów dowodowych nie kwestionowała żadna ze stron, różniąc się jedynie w ich interpretacji prawnej oraz w kwestii znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Wszystkie te dowody mają charakter nowości albowiem dotyczą okoliczności zaistniałych po wydaniu przez Sąd Okręgowy zaskarżonego wyroku, ewentualnie potrzeba ich powołania powstała po tej dacie, będąc formą obrony procesowej podjętej przez drugą stronę/ powódkę/

Uzupełnienie to przedstawia się następująco :

- w dniu 11 października 2017 S. C. (1) złożyła oświadczenie o potrąceniu z wierzytelnością dochodzoną pozvem wierzytelności wzajemnej w kwocie 32 793, 61 zł, stanowiącej część należności wobec powódki, stwierdzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w K.Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 października 2013r, w sprawie IV P 759/13

/ dowód: oświadczenie o potrąceniu / k. 1187, akt, kopia wyroku Sądu R. K. z dnia 29 października 2013r k. 1189 akt /

- wierzytelność ta, wynikając z zatrudnienia pozwanej w powodowej spółce do 2013r,została przez A. - (...) wobec niej zaspokojona przed złożeniem oświadczenia o jej potrąceniu, co potwierdziła, składając zeznanie w dniu 22 marca 2017r, w ramach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową K. - Zachód.

/ dowód : protokół przesłuchania S. C. k.1223-1224 akt / /

- W. K. (1) zostały przez tę prokuraturę postawione zarzuty działania na szkodę spółki (...) m. in. poprzez złożenie oświadczeń o potrąceniu z wierzytelnością spółki dochodzonej pozvem, wierzytelności wzajemnych, których podstawami były nagroda jubileuszowa oraz zatrzymany przez niego zadatek / zaliczka /, w warunkach odstąpienia od przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości położonej w M., która w ocenie prokuratora była umową z mocy prawa nieważną.

/ dowód postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia 9 listopada 2017r k.1228-1233 akt /.

Wskazana wyżej nowa okoliczność faktyczna w postaci podniesienia przez S. C. (1) zarzutu potrącenia powoduje konieczność jej oceny z punktu widzenia poprawności rozstrzygnięcia Sądu I instancji, szczególnie, że w oparciu o ten

zarzut pozwany postuluje w srodku odwoławczym ograniczenie zakresu zobowiązania stwierdzonego zaskarżonym wyrokiem, w zakresie kwoty 29 866, 40 zł.

Dla uporządkowania dalszej części wyводу przypomnieć należy , że jakkolwiek obydwójce pozwani, będący solidarnymi dłużnikami spółki (...) złożyli apelacje, to w ostatecznym wyniku , przedmiotem rozpoznania jest wyłącznie apelacja W. K. (1) albowiem apelacja S. C. (1) została ona prawomocnie odrzucona.

Pamiętać także należy , że wierzytelność , którą pozwana objęła oświadczeniem z 11 października 2017r , wobec pretensji spółki dochodzonej pozwem, była jej osobistą wierzytelnością wynikającą ze stosunku pracy , a nie wierzytelnością wspólna dłużników solidarnych.

W tych okolicznościach nie może budzić wątpliwości , że tylko S. C. (1) była uprawniona do skorzystania z tego zarzutu , nawet mimo tego , że korzyść z ze skutecznego zgłoszenia go odnieść mogłyby także drugi ze współdłużników.

Co do zasady, podniesienie takiego zarzutu jest dopuszczalne także w postępowaniu przed Sądem II instancji do którego oceny , jako Sądu rozpoznającego, w granicach apelacji i w granicach jej podstaw , w dalszym ciągu tę samą sprawę, należałyby okoliczności faktyczne dotyczące tego , czy wierzytelność objęta zarzutem taka istnieje i w jakim rozmiarze oraz czy ma cechy zdatności do wywołania skutku o jakim mowa w art. 498 §2 kc.

Tym nie mniej zarzut ten, na tym etapie postępowania może złożyć tylko taki beneficjent tej wierzytelności , który złożył apelację podlegającą merytorycznemu rozpoznaniu.

Tego warunku S. C. (1) nie spełnia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nawet w takich warunkach , kiedy została ona zawiadomiona o terminie rozprawy apelacyjnej jako współuczestnik sporu[z racji wiążącego go z drugim z pozwanych węzła solidarności po stronie długu] , a Sąd II instancji był uprawniony , na podstawie art. 378 §2 kpc do rozpoznania z urzędu sprawy na jej rzecz mimo , że orzeczenia z 21 lipca 2017r [skutecznie] nie zaskarżyła , nie mógł brać pod rozwagę podniesionego przez nią zarzutu , skoro nie był to zarzut wspólny jej i W. K. (1) , którego apelacja podlegała merytorycznej cenie.

Zatem już tylko na marginesie tej części oceny prawnej powiedzieć należy , nawet gdyby [ku czemu brak podstaw] założyć , że także skarżący pozwany mógłby skutecznie omawiany zarzut powoływać się to i tak nie byłyby on merytorycznie skuteczny.

Oto bowiem z dokonanych przez Sąd II instancji uzupełniających ustaleń wynika , że wierzytelność na którą powoływała się w swoim świadczeniu kompensacyjnym S. C. (1), została , przed jego złożeniem zaspokojona w całości przez spółkę (...), co potwierdziła w zeznaniu z 22 marca 2017r jej beneficjentka.

Jak wynika z przebiegu rozprawy apelacyjnej i złożonego wówczas oświadczenia pełnomocnika procesowego W. K. S. C. (1) miała obecnie zaprzeczać temu oświadczeniu tym nie mniej nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych by okoliczności takiej dowieść.

Nieuzasadniony jest kolejny zarzut procesowy , w ramach którego , podnosząc naruszenie art. 365 §1 kpc skarżący uznaje , że Sąd Okręgowy nieprawidłowo uznał się za związany oceną jak nieważnej umowy przestępnej zbycia przez skarżącego na rzecz spółki nieruchomości w M. , w warunkach odstawienia od której W. K. (1) miał skompensować wierzytelność z tytułu zatrzymanego zadatku wpłaconego przez A. – (...) z należnością dochodzona w rozstrzyganym sporze przez spółkę.

Z niekwestionowanej części ustaleń dokonanych w sprawie wynika , iż w postępowaniu oznaczonym sygnaturą VII GC 209/ 14 , Sądu Okręgowego w K. prawomocnie zasądzono od skarżącego na rzecz spółki świadczenie pieniężne , przy uznaniu , że umowa przedwstępna zawarta przez strony jest nieważna . Poza sporem pomiędzy nimi przy tym było , że świadczenie z tytułu zadatku i wynikającą z niego wierzytelność , którą objął oświadczeniem o potrąceniu pozwany opierał na postanowieniach właśnie tej umowy.

W motywach omawianego zarzutu dodatkowo potwierdził to , że wobec roszczenia spółki zgłoszonego w tamtym postępowaniu W. K. , bronił się tożsamym zarzutem potrącenia.

Oczywistym jest , że uznanie tego zarzutu za nietrafny nie pozbawia strony możliwości powołania go w innym sporze pomiędzy tymi samymi stronami , tym nie mniej jest to dodatkowy argument za istnieniem ścisłego związku pomiędzy przedmiotami obu tych postępowań.

Odwołując się do tego właśnie związku , wbrew stawianemu zarzutowi, należy stwierdzić , iż Sąd Okręgowy nie popełnił błędu wadliwego zastosowania art. 365 §1kpc uznając , że nie może odmiennie aniżeli uczynił to Sąd w prawomocnie zakończonych sprawie , ocenić tych okoliczności faktycznych , które zdecydowały o kwalifikacji , jako nieważnej , umowy z której [podobnie jak poprzednio] skarżący wywodzi swoje uprawnienie do wierzytelności , która obejmuje zarzutem potrącenia.

Rzeczywiście, co do zasady, Sąd rozpoznając kolejną sprawę pomiędzy tymi samymi stronami , jest związany jedynie merytoryczną wypowiedzią w sprawie uprzednio prawomocnie zakończonych [sentencją rozstrzygnięcia] .

Tym nie mniej dopuszczenie do takiej możliwości, na co jednoznacznie wskazuje apelant uznając , jej zaniechanie decyduje o nierozpoznaniu istoty sprawy w tym zakresie przez Sąd I instancji , mogłoby doprowadzić do tego , już prawomocnie przesądzona kwestia [w tym przypadku nieważności umowy w oparciu o którą roszczenie powódki zostało uwzględnione , podlegałaby ponownej ocenie w nowym sporze stron co z punktu widzenia brzmienia art. 365 §1 kpc nie jest możliwe.

Nieco inaczej rzecz ujmując, podzielenie omawianego zarzutu prowadziłoby do niedopuszczalnej sytuacji ponownego, [potencjalnie odmiennego] ustalania i oceny okoliczności faktycznych , doniosłych dla istniejącego pomiędzy tymi samymi stronami stosunku prawnego , mimo , że były one już uprzednio przedmiotem weryfikacji w prawomocnie zakończonym postępowaniu sądowym.

/ por. bliżej w tej materii , powołane jedynie dla przykładu , wyrażające podobne zapatrywanie , judykaty Sądu Najwyższego z 20 września 2011, sygn. I BU 2/11 i z dnia 15 stycznia 2015, sygn. IV CSK 181/15, obydwa powołane za zbiorem L../

W związku ze stanowiskiem apelującego, wyrażonym na rozprawie apelacyjnej, powiedzieć ponadto należy , że zupełnie pozbawioną znaczenia dla poruszanego zagadnienia jest okoliczność , że pozwany złożył od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w K. , który oddalił jego apelację od wyroku w sprawie VII GC 209/ 14 SO W K. skargę kasacyjną , która została przez Sąd Najwyższy przyjęta.

Nie mona uzna za trafny zarzutu , w ramach którego skarżący neguje sposób rozliczenia kosztów pomiędzy stronami w tym w szczególności zastosowanie art. 100 kpc.

Zwracając uwagę , że motywy tego zarzutu nie są do końca jasne, wskazać trzeba, iż podlega on odparciu już chociażby dlatego , że opiera się na założeniu , że apelację składają obydwaj pozwani. W sytuacji gdy skutecznie uczynił to tylko W. K. (1) reprezentowany przez jednego pełnomocnika i uległ w sporze w zakresie 72 % całości żądania pozwu.

Nietrafne są także zarzuty natury prawno materialnej.

Powołując się na argumenty powołane już wcześniej , przemawiające przeciwko uwzględnieniu tych , które W. K. (1) wiązał bezpośrednio z wadą ustaleń faktycznych w oznaczonych przez siebie zakresach, za chybiony należy uznać także i ten w ramach którego skarżący neguje kwalifikację prawną jakiej dokonał Sąd I instancji w odniesieniu do oświadczenia b. prezesa zarządu spółki A. D. L..

Wskazać należy na wstępie , iż w sposób wyraźny pozwany w sporze nie podnosił , że na jego podstawie jest wolny od zobowiązania dochodzonego pozwem przez spółkę , w wobec tego uwagi odnoszące się do jego kwalifikacji

prawnej Sąd Okręgowy czynił tylko w formie uzupełnienia poza głównym nurtem rozważań , co wyraźnie w motywach zaakcentował.

Treść tego oświadczenia , wbrew stanowisku pozwanego została przez Sąd oceniona prawidłowo .

Jego treść jest bowiem jednoznaczna , i zgodnie z nią stanowi ono nie zwolnienie z długu a jego przyjęcie dla którego skuteczności prawnej wymagana była zgoda , której A. - (...) jako wierzycielka m. in. W. K. (1) z tytułu zapłaty ceny za lokal użytkowy przy ul. (...). (...) w K. nie wyraziła.

W uznaniu zatem , że żaden z zarzutów podniesionych przez pozwanego mnie jest uzasadniony, opartą na nich apelację , Sąd II instancji oddalił , na podstawie art. 385 kpc.

Rozpoznając natomiast zażalenie pozwanego od postanowienia Sądu I instancji z dnia 18 września 2018r, w przymocie sprostowania oczywistej niedokładności w jego treści , należy uznać je za usprawiedliwione.

Taka jego ocena prowadzi do wydania przez Sąd Apelacyjny , w odniesieniu do rozstrzygnięcia nim objętego, orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Jak wynika bowiem z jego treści , za jego pośrednictwem wbrew charakterowi postanowienia o sprostowaniu o jakim mowa w art. 350 §1 kpc , doszło do merytorycznej ingerencji w treść wyroku z dnia 21 lica 2017r. i jego, niedopuszczalnej w tej formie, zmiany. W ten sposób zakres obowiązku finansowego obydwójga pozwanych został istotnie] rozszerzony o świadczenie odsetkowe od należności głównej, którego punkt I sentencji wyroku przed sprostaniem dokonyw przez Sad z urzędu , nie obejmował. Co więcej , jak trafnie zauważa to autor zażalenia , w wyroku w pozostał części , poza tą co do której utrzymano nakaz ewentualnie uchylono go o umorzono postępowanie został on uchylony , a powództwo spółki oddalone.

Skoro taki sposób postępowania naruszył normę art. 350 §1 kpc , należało , w następstwie uwzględnienia środka odwoławczego, zaskarżone postanowienie uchylić na podstawie art. 386 §4 w zw z art. 397 §2 kpc.

Rozstrzygając o kosztach postępowania przed Sądem II instancji , które są kosztami postępowania odwoławczego , obejmującymi zarówno postępowanie apelacyjne jak i zażaleniowe , Sąd Apelacyjny zdecydował o ich wzajemnym zniesieniu , na podstawie art. 100 kpc w zw z art. 108 §1 i 391 §1 kpc.

Podstawą dla takiego ich rozliczenia była okoliczność , że apelacje obydwu stron okazały się niezasadne , ulegając oddaleniu.

Sąd nie znalazł [przy tym podstaw do odmiennego rozliczenia pomiędzy stronami kosztów postępowania zażaleniowego , mającego jedynie uzupełniający charakter.

Było to tym bardziej usprawiedliwione , gdy zważyć , że kwestionowane zażaleniem sprostowanie orzeczenia , które kazało się nietrafne , nastąpiło z urzędu. Stąd nie dałoby się dostatecznie usprawiedliwić tego, aby kosztami tego postępowania miała zostać obciążona na rzecz pozwanego spółka (...)

SSA Grzegorz Krężolek SSA Barbara Baran SSO / del / Izabella Dyka